

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง ใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานปรมาณูจากเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู และการเป็นคู่ความร่วมมือในคดี ในกรณีมีการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้มีหนังสือ ที่ วท ๐๒๐๑.๔/๕๓๐๑๘๖๐ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้มีความเห็นตอบข้อหารือของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เกี่ยวกับการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ ๔๐๔/๒๕๔๔ เรื่องเสร็จที่ ๒๔/๒๕๕๑ และเรื่องเสร็จที่ ๒๘๖/๒๕๕๒) และได้มอบหมายให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวบรวมประเด็นปัญหาการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของทั้งสองหน่วยงาน และขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาอีกครั้งหนึ่ง

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแจ้งว่า ขณะนี้มีประเด็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ที่จำเป็นต้องหารือคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังต่อไปนี้

๑. โดยที่พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ บัญญัติให้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ มีหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ และปฏิบัติงานธุรการอื่น และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติมีภารกิจเป็นหน่วยงานกลางในการเสนอแนะนโยบาย แนวทาง และแผนยุทธศาสตร์ด้านพลังงานปรมาณูในทางสันติ กำกับให้เกิดความปลอดภัยแก่ผู้ใช้และประชาชน และปฏิบัติการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีนิวเคลียร์ ต่อมา ได้มีการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนิวเคลียร์ ให้บริการเทคโนโลยีนิวเคลียร์และผลิตผลิตภัณฑ์ไอโซโทปรังสี ให้บริการทางวิชาการ ส่งเสริม สนับสนุน และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางด้านวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ รวมทั้งวิจัยการใช้ประโยชน์จากพลังงานปรมาณู และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ อนุมัติการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๐๕๑ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนิวเคลียร์ ให้บริการเทคโนโลยีนิวเคลียร์และผลิตผลิตภัณฑ์ไอโซโทปรังสี ให้บริการทางวิชาการ ส่งเสริม สนับสนุน และถ่ายทอดเทคโนโลยีทางด้านวิทยาศาสตร์นิวเคลียร์ รวมทั้งวิจัยการใช้ประโยชน์จากพลังงานปรมาณูและคณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ อนุมัติการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์และการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งการที่จะดำเนินกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งนั้น สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ต้องใช้เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูที่ขณะนี้ยังไม่สามารถจัดหาได้ จึงมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูที่ตั้งอยู่ ณ เขตบางเขน แต่โดยที่เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูดังกล่าวเป็นทรัพย์สินของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติที่ยังไม่ได้โอนไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ประกอบกับสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานปรมาณูจากเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู ตามใบอนุญาตเลขที่ ๑/๒๕๒๘ จากคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติฯ ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงผู้รับใบอนุญาตจากสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จะต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงกำหนดเงื่อนไข วิธีการขอรับใบอนุญาต และการดำเนินการเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุต้นกำลัง วัสดุพลอยได้ หรือพลังงานปรมาณู พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีข้อจำกัดในเงื่อนไขและวิธีการยื่นคำขออนุญาต และแม้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จะยื่นขอรับใบอนุญาตได้ แต่บทเฉพาะกาล ข้อ ๕๓ วรรคสอง แห่งกฎหมายกำหนดเงื่อนไข วิธีการขอรับใบอนุญาต และการดำเนินการเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุต้นกำลัง วัสดุพลอยได้ หรือพลังงานปรมาณู กำหนดให้ใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานปรมาณูจากเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูที่ออกให้ก่อนวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปอีก ๕ ปีนับแต่วันที่กฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ส่งผลให้เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูที่เขตบางเขนสามารถใช้งานได้ต่อไปเพียงระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายเท่านั้น

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินกิจการของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) สำเร็จผลตามวัตถุประสงค์ที่กฎหมายบัญญัติไว้ จึงมีประเด็นข้อหารือว่า

๑.๑ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) และสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ในฐานะผู้รับใบอนุญาต สามารถทำบันทึกข้อตกลงการใช้เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูโดยให้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นผู้ใช้เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู ตามร่างบันทึกข้อตกลงที่ส่งมาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา จะสามารถกระทำได้หรือไม่

๑.๒ หากสามารถกระทำได้ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะต้องเสนอคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยโดยถือเป็นการดำเนินกิจการขององค์การมหาชนกับส่วนราชการที่เข้าซ้อนหรือขัดแย้งกัน ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่ หรือจะต้อง

เสนอต่อคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบตามพระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติฯ

๑.๓ เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาการให้บริการด้านนิวเคลียร์ในอนาคต หากสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) สามารถใช้เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูที่เขตบางเขนได้ แต่การจัดการเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูเครื่องใหม่ไม่สามารถดำเนินการได้ภายในกรอบเวลาตามบทเฉพาะกาลแห่งกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไข วิธีการขอรับใบอนุญาต และการดำเนินการเกี่ยวกับวัสดุนิวเคลียร์พิเศษ วัสดุต้นกำลัง วัสดุพลอยได้ หรือพลังงานปรมาณูฯ ที่ให้ใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานปรมาณูจากเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู มีผลใช้ได้ต่อไปอีก ๕ ปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงมีผลใช้บังคับ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติสามารถเสนอให้มีการแก้ไขขยายกรอบเวลาที่ให้ใบอนุญาตดังกล่าวมีผลใช้ได้ออกไปอีกตามความเหมาะสมและจำเป็นได้หรือไม่ ประการใด

๒. กรณีการโอนกิจการในส่วนของสัญญาเลขที่ ๖๐/๒๕๓๘ สัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์การร่วมค่า EWE และสัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ สัญญาจ้างออกแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูฯ กับบริษัทเยอเนอรัล อะตอมมิกส์ (บริษัท GA) อันเป็นสัญญาจ้างที่มีการบอกเลิกสัญญาและอยู่ระหว่างการดำเนินการในชั้นอนุญาโตตุลาการ โดยสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติได้มอบให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นผู้ดำเนินการแก้ต่างแทน ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้เคยมีความเห็นว่า หากจะมีการโอนสัญญาทั้งสองฉบับจากสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติให้มีการโอนสัญญาทั้งสองฉบับทำนองเดียวกับที่ได้ดำเนินการนำเสนอเป็นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ และหากคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้มีการโอนแล้ว การโอนดังกล่าวย่อมมีผลนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ มีผลใช้บังคับ ทั้งนี้ ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ ๒๘๖/๒๕๕๒) นั้น เนื่องจากปรากฏว่าสำนักงานอัยการสูงสุดโดยคณะทำงานดำเนินการดำเนินคดีอนุญาโตตุลาการ ได้มีหนังสือขอให้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติในฐานะตัวความในการส่งข้อพิพาทไปยังสำนักงานอัยการสูงสุด ดำเนินการให้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เข้าเป็นคู่ความร่วมมือกับสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ เพื่อมิให้การดำเนินคดีในชั้นอนุญาโตตุลาการ และการยื่นฟ้องผู้ค้าประกันได้รับผลกระทบอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลการดำเนินคดี โดยหากสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติไม่อาจดำเนินการให้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เข้าเป็นคู่ความร่วมมือได้ ให้เสนอปัญหาต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพิจารณาสั่งการ ซึ่งปรากฏว่าสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้ปฏิเสธการเข้าเป็นคู่ความร่วมมือ โดยให้เหตุผลว่าไม่ใช่คู่สัญญาและยังมิได้รับโอนสิทธิในสัญญาดังกล่าว และหากโอนสัญญาไปยังสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือให้เข้าเป็นคู่ความร่วมมืออาจส่งผลเสียต่อรูปคดี

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวไม่เกิดความเสียหายต่อทางราชการ จึงมีประเด็นข้อหาหรือว่า

๒.๑ การจะให้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เข้าเป็นคู่ความร่วมมือในคดีนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในฐานะผู้มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) สามารถสั่งให้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เข้าเป็นคู่ความร่วมมือในคดีได้หรือไม่ หรือจะต้องนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติให้มีการโอนสิทธิในสัญญาดังกล่าวไปยังสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ตามแนวทางของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) เพื่อให้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) มีสถานะเป็นคู่ความในคดีแทนสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

๒.๒ กรณีที่สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ปฏิเสธการเข้าเป็นคู่ความร่วมมือในคดี จะเป็นกรณีที่มีปัญหาการเข้าซ้อนหรือขัดแย้งในการดำเนินการขององค์การมหาชนกับการปฏิบัติงานของส่วนราชการ ที่ต้องให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งรับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ) ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สำนักงานปลัดกระทรวงและสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ) ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) แล้ว เห็นว่า ข้อหาหรือดังกล่าวมีข้อเท็จจริงและประเด็นปัญหาเกี่ยวเนื่องกับข้อหาหรือที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้เคยหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาหลายครั้ง โดยสรุปดังนี้

๑) สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ วท ๐๔๐๑/๗๐๐๔ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ข้อหาหรือเกี่ยวกับการโอนบรรดากิจการทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ว่า สัญญาเลขที่ ๖๐/๒๕๓๘ สัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์กรกิจ กิจกรรมร่วมค้า EWE และสัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ สัญญาการจ้างออกแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูฯ พร้อมเครื่องปฏิกรณ์ ระบบผลิตไอโซโทปพร้อมอุปกรณ์ ระบบจัดการกากกัมมันตรังสีพร้อมอุปกรณ์ ของโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยนิวเคลียร์องค์กรกิจ ระหว่างสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติกับบริษัทเยอนเนอร์ล อะตอมมิกส์ (General Atomics: GA) จะเข้าช่วยเป็นหนี้สินที่จำเป็นจะต้องโอนให้แก่สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์

แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๐^๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๙ และมาตรา ๙^๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้มีความเห็นตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (เรื่องเสร็จที่ ๔๐๔/๒๕๔๙)^๓ โดยสรุปว่า สัญญาทั้งสองฉบับดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีนิวเคลียร์ จึงเป็นสิทธิและหนี้สินที่อาจโอนจากสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติไปยังสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้ แต่การพิจารณาว่าสมควรโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิและหนี้สินตามสัญญาทั้งสองฉบับนี้หรือไม่ อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป ตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องพิจารณาในด้านนโยบายและความเหมาะสมต่อไป

^๑ มาตรา ๔๐ เมื่อพระราชกฤษฎีกานี้มีผลใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่ออนุมัติให้มีการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับงานวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์และการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ที่มีอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เว้นแต่เงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำซึ่งมีผู้ครองอยู่ ไปเป็นของสถาบันตามพระราชกฤษฎีกานี้

^๒ มาตรา ๙ ในกรณีที่จะมีการตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อดำเนินกิจการหนึ่งกิจการใดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐโดยอยู่แล้ว ซึ่งจะมีปัญหาการขัดข้องหรือขัดแย้งกันในการดำเนินการ และคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรอนุมัติให้มีการโอนอำนาจหน้าที่ กิจการทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้นให้แก่ องค์การมหาชนที่จะจัดตั้งขึ้น ให้อำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐนั้นโอนไปเป็นขององค์การมหาชนในวันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนมีผลใช้บังคับ เว้นแต่เงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำที่ยังคงมีผู้ครองตำแหน่งอยู่ในสังกัดส่วนราชการใดให้ยังคงเป็นส่วนราชการนั้นต่อไปจนกว่าจะมีการยุบตำแหน่งนั้น ๆ

สิทธิตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงสิทธิในการใช้หรือสิทธิตามสัญญาเช่าที่ดินที่เป็นที่ราชพัสดุหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมีอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนมีผลใช้บังคับ

^๓ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (เรื่องเสร็จที่ ๔๐๔/๒๕๔๙) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๗๒๘ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้มีหนังสือ ที่ วท ๐๒๐๑.๔/๔๙๐๗๖๕๑ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อเกี่ยวกับการแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น ในสองประเด็น คือ

ประเด็นที่หนึ่ง ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อาศัยอำนาจตามความใน ข้อ ๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และอำนาจตามความในมาตรา ๙๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ออกคำสั่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ ๘๐/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๙ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ข้อ ๘ เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดชั้นคณะหนึ่งโดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาเสนอ ความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ันต้องชดใช้

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนไม่เกินห้าคน โดยแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ของรัฐแห่งนั้นหรือหน่วยงานของรัฐอื่นตามที่เห็นสมควร

กระทรวงการคลังอาจประกาศกำหนดว่าในกรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นมีมูลค่าความเสียหาย ตั้งแต่จำนวนเท่าใด จะให้มีผู้แทนของหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ ให้กำหนดเวลาแล้วเสร็จของการพิจารณาของคณะกรรมการ ไว้ด้วย

มาตรา ๙๙ ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูล ที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

การเสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย ให้กระทำโดยการปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี การฝึกอบรม การสร้างขวัญและกำลังใจ การจูงใจ หรือการอื่นใดในอันที่จะเสริมสร้างและพัฒนา ที่คนคิด จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้เป็นไปในทางที่มีวินัย

การป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ให้กระทำโดยการเอาใจใส่ สังเกตการณ์ และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการกระทำผิดวินัยในเรื่องอันอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการป้องกันตามควรแก่กรณีได้

เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยมี พยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทันที

เมื่อมีการกล่าวหาโดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญ ผู้ใดกระทำผิดวินัยโดยยังไม่มีพยานหลักฐาน ให้ผู้บังคับบัญชารีบดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่า กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้ันกระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติ เรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ก็ให้ดำเนินการทางวินัยทันที

การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิด วินัย ให้ดำเนินการตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรานี้และตามหมวด ๕ หรือปฏิบัติหน้าที่ ดังกล่าวโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าผู้ันกระทำผิดวินัย

และสอบสวนหาข้อเท็จจริงในกรณีนี้ที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งผลการตรวจสอบกรณีการจ้างที่ปรึกษาโครงการวิจัยนิวเคลียร์อรรถกรักษ์และการจ้างเหมาออกแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ฯ พร้อมอุปกรณ์ระบบขจัดกากกัมมันตรังสีของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติว่า โครงการดังกล่าวมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าการทุจริตหรือมีการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทำให้ทางราชการเสียหาย นั้น เป็นการดำเนินการที่สามารถทำได้หรือไม่ ประการใด

ประเด็นที่สอง หากการออกคำสั่งดังกล่าวไม่อยู่ในอำนาจของปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะดำเนินการได้แล้ว กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะต้องปฏิบัติต่อไปอย่างไรเพื่อให้การดำเนินการชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ และหากจะต้องส่งเรื่องให้สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติไปดำเนินการ บรรดาการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ที่ผ่านมาแล้ว จะสามารถโอนไปให้แก่คณะกรรมการที่จะมีการจัดตั้งขึ้นใหม่ได้หรือไม่ หรือจะสิ้นผลในทันทีที่มีการยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้มีความเห็นตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อหาผู้ชดใช้ค่าเสียหาย กรณีโครงการวิจัยนิวเคลียร์อรรถกรักษ์ของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (เรื่องเสร็จที่ ๓๒๖/๒๕๕๐)^๖ โดยสรุปว่า ประเด็นที่หนึ่งโดยหลักแล้วเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติในฐานะหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามข้อ ๘^๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปรากฏว่ามีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าบุคคลที่ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยนิวเคลียร์อรรถกรักษ์และการจ้างเหมาออกแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ฯ กรณีจึงไม่เหมาะสมที่จะให้เลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการเอง เพราะเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ต้องให้ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในฐานะผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปชั้นหนึ่งของเลขาธิการสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแทน ส่วนการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อหามูลการกระทำผิดทางวินัย นั้น เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รายงานผลการตรวจสอบโครงการของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทราบว่ามีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าการทุจริต

^๖ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อหาผู้ชดใช้ค่าเสียหาย กรณีโครงการวิจัยนิวเคลียร์อรรถกรักษ์ของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (เรื่องเสร็จที่ ๓๒๖/๒๕๕๐) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๕/๓๙๖ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๔, ข้างต้น

ปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทำให้ทางราชการเสียหาย แต่ยังมีข้อมูลแน่ชัด โดยระบุพยานหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิดและตัวเจ้าหน้าที่ที่กระทำความผิดว่าได้แก่ผู้ใด ดังนั้น ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงชอบที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อพิจารณาว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาเจ้าหน้าที่ผู้ใดว่ากระทำความผิดวินัยหรือไม่

สำหรับประเด็นที่สอง เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่าปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงไม่ได้วินิจฉัยในประเด็นนี้

๓) สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ วท ๐๔๐๑/๘๐๙ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อเกี่ยวกับโครงการจัดตั้งศูนย์นิวเคลียร์แห่งใหม่ว่าหน่วยงานของรัฐแห่งใดจะมีอำนาจหน้าที่ในการจัดหาผู้รับจ้างรายใหม่ในการออกแบบและก่อสร้างเครื่องปฏิกรณ์ ซึ่งจะเข้ามารับงานแทนที่บริษัท GA

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๑๔๔๐ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๐ (เรื่องเสร็จที่ ๖๖๓/๒๕๕๐) ถึงสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ โดยสรุปว่า ขอรื้อนี้เป็นปัญหาที่ต้องพิจารณาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติควรหารือไปยังคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุก่อน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไม่อาจรับไว้พิจารณาได้

๔) สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติได้มีหนังสือ ที่ วท ๐๔๐๔/๑๐๕๗๓ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อในสองประเด็น คือ

ประเด็นที่หนึ่ง เมื่อไม่มีการโอนสัญญาเลขที่ ๖๐/๒๕๓๘ และสัญญาเลขที่ ๕๖/๒๕๔๐ ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) แล้ว สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติจะต้องดำเนินการเปิดประมูลหาผู้รับจ้างรายใหม่และต้องดำเนินการตามรายละเอียดขอบเขตการดำเนินงานของโครงการเดิม หรือไม่

ประเด็นที่สอง ถ้าสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติได้ดำเนินการเปิดประมูลหาผู้รับจ้างรายใหม่จะมีผลผูกพันสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นผู้ต้องรับโอนเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัยที่ก่อสร้างเสร็จแล้วหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้มีความเห็นตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การโอนสัญญาจ้างออกแบบและก่อสร้างเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัยในโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยนิวเคลียร์แห่งใหม่ (เรื่องเสร็จที่ ๒๔/๒๕๕๑)^๕ โดยสรุปว่า การพิจารณาว่า

^๕ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การโอนสัญญาจ้างออกแบบและก่อสร้างเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัยในโครงการจัดตั้งศูนย์วิจัยนิวเคลียร์แห่งใหม่ (เรื่องเสร็จที่ ๒๔/๒๕๕๑) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๐๐๔๗ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สมควรโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ และหนี้สิน อันรวมถึงการดำเนินการตามสัญญาทั้งสองฉบับ ที่ปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๙^๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ และมาตรา ๔๐^{๑๐} แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ อันเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาด้วยนโยบายและความเหมาะสม ทำนองเดียวกับที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ดำเนินการและเสนอเป็นมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ปัญหาที่สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติขอหารือนี้จึงมิใช่ปัญหาทางกฎหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกาจะพิจารณาวินิจฉัยได้

๕) สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ วท ๐๔๐๔/๒๘๓๗ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอหารือว่า เมื่อมีการโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์และการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ที่มีอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ ใช้บังคับ ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) แล้ว ส่งผลให้เครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย ซึ่งเป็นทรัพย์สินของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติโอนไปเป็นทรัพย์สินของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) แต่ใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานปรมาณูจากเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู จะโอนไปยังสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) โดยผลของกฎหมายด้วยหรือไม่ และถ้าหากมีการโอนใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานปรมาณูจากเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู โดยผลของกฎหมาย สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ต้องขออนุญาตในการเปลี่ยนแปลงชื่อบุคคลที่ผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานปรมาณูจากเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู ต่อคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติหรือไม่ หรือถ้าหากใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้พลังงานปรมาณูจากเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู มิได้โอนโดยผลของกฎหมายแล้ว สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ต้องขอรับใบอนุญาตต่อคณะกรรมการพลังงานปรมาณูเพื่อสันติเป็นการเฉพาะรายหรือไม่

ต่อมา สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้มีหนังสือที่ วท ๕๙๐๑/๓๔๙๙ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอชี้แจงข้อเท็จจริงและขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในห้าประเด็น คือ

^๙ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^{๑๐} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

ประเด็นที่หนึ่ง อาคารและเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย ถือเป็นบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ และหนี้สิน ที่เกี่ยวกับงานวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์และการใช้ประโยชน์ จากพลังงานนิวเคลียร์ ซึ่งได้ออมนมาโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ หรือไม่ หรือ

ประเด็นที่สอง อาคารและเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูวิจัย ถือเป็นบรรดากิจการ ทรัพย์สินฯ ที่เกี่ยวกับงานวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์และการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ ซึ่งได้ออมนมาโดยผลของกฎหมายนับตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออมนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติฯ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ประเด็นที่สาม สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติมีอำนาจตามกฎหมายที่จะออก กฎกระทรวง เรื่อง แบบคำขอการโอนสิทธิ ใบอนุญาตผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือใช้ซึ่งพลังงาน ปรมาณูจากเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู หรือเป็นอำนาจของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การ มหาชน) ที่จะออกระเบียบ หรือประกาศ เรื่องแบบคำขอการโอนสิทธิ ใบอนุญาตผลิต มีไว้ใน ครอบครอง หรือใช้ซึ่งพลังงานปรมาณูจากเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู

ประเด็นที่สี่ อาคารวิทยาศาสตร์ชีวภาพ อาคารจัดเก็บกากกัมมันตรังสีและอาคาร ผนวกกากกัมมันตรังสี อาคารอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อาคารพัฒนาวัสดุนิวเคลียร์ อาคารเครื่องปฏิกรณ์ ทอระบายความร้อนขนาด ๕๐๐ และ ๘๐๐ ตัน โรงผลิตน้ำบริสุทธิ์ อาคารเก็บเชื้อเพลิงใช้แล้ว อาคาร ผลิตไอโซโทป ๑-๓ อาคารนิวเคลียร์อุตสาหกรรม ห้องควบคุมระบบน้ำ สถานีจ่ายไฟฟ้าย่อย และ อาคารโคบอลต์ ๖๐ ถือเป็นบรรดากิจการ ทรัพย์สินฯ ที่เกี่ยวกับงานวิจัยด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์และ การใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์ ซึ่งได้ออมนมาโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๙ แล้วหรือไม่

ประเด็นที่ห้า สาระสำคัญของการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และ งบประมาณไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ ที่ยังไม่ได้เสนอคณะรัฐมนตรีให้ออมนมติให้มีการโอนนั้น มีผลในทางกฎหมาย อย่างไร และหากเกิดความเสียหายจากการที่มีได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ ผลในทางกฎหมายผู้ใดจะเป็นผู้รับผิดชอบ

อย่างไรก็ดี ต่อมาสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติได้มีหนังสือ ที่ วท ๐๔๐๔.๓/๖๑๓๐ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้มี หนังสือ ที่ วท ๕๙๐๑/๖๙๙๓ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อขอถอนข้อหารือดังกล่าว และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/ ๑๔๔๒-๑๔๔๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติและสถาบันเทคโนโลยี นิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) แจ้งว่าได้จำหน่ายเรื่องออกจากสารบบแล้ว

๖) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้มีหนังสือ ที่ วท ๐๒๐๑.๔/๕๒๐๑๖๘๘ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อในสามประเด็น คือ ประเด็นที่หนึ่ง การโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติทั้งในส่วนของสัญญาว่าจ้างบริษัท GA สัญญาว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษา โครงการ (บริษัท EWE) และทรัพย์สินอีกหลายรายการ ที่ปัจจุบันอยู่ในความดูแลของสำนักงาน ปรมาณูเพื่อสันติแต่เป็นทรัพย์สินที่สามารถโอนไปยังสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การ มหาชน) ได้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ทบทวนและอนุมัติเพิ่มเติมเพื่อให้มีการโอนตามมาตรา ๙^{๙๙} แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ และมาตรา ๔๐^{๔๐} แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การ มหาชน)ฯ หรือไม่ หรือกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณทั้งหมดของสำนักงาน ปรมาณูเพื่อสันติที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไดโอนไปโดยผลของกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ แล้ว ตามความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุด

ประเด็นที่สอง มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ กำหนดเรื่องการโอน บรรดากิจการว่า เมื่อการจัดตั้งองค์การมหาชนจะมีปัญหาซับซ้อนหรือขัดแย้งกันในการดำเนินกิจการ กับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ และคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรอนุมัติให้มีการโอน อำนาจหน้าที่ กิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของหน่วยงานของรัฐนั้นไปเป็นของ องค์การมหาชนที่จะจัดตั้งขึ้น ให้อำนาจหน้าที่และกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณ นั้น โอนไปเป็นขององค์การมหาชนในวันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนมีผลใช้บังคับ ดังนั้น หากกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติให้ทบทวนและ เพิ่มเติมเรื่องการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณตามที่สำนักงานปรมาณู เพื่อสันติได้เสนอดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผลของการโอนจะนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกามีผลใช้บังคับ หรือนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติ

ประเด็นที่สาม หากการโอนกิจการของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติไปเป็นของสถาบัน เทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จะมีผลนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบัน เทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ มีผลใช้บังคับแล้ว การใด ๆ ที่สำนักงานปรมาณู เพื่อสันติได้ดำเนินการในกิจการที่จะโอนดังกล่าวไปแล้วจะมีผลใช้บังคับได้หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้มีความเห็นตามบันทึกสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณ เพิ่มเติม ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

^{๙๙} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^{๔๐} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

พ.ศ. ๒๕๔๙ (เรื่องเสรีจที่ ๒๘๖/๒๕๕๒)^{๑๓} โดยสรุปว่า การโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติในส่วนของงานวิจัยให้แก่สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) นั้นจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อรัฐมนตรีพิจารณาว่าสมควรให้มีการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณในส่วนใดบ้าง โดยเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติให้มีการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณ และเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติแล้ว ผลของการโอนจะถือว่าเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนใช้บังคับ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๔๐^{๑๔} แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ และมาตรา ๙^{๑๕} แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) มีข้อสังเกตว่า ในเรื่องการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณ ในกรณีนี้ หากเป็นกรณีที่เป็นไปตามเงื่อนไขของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก็อาจเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการโอนสัญญาทั้งสองฉบับนั้นได้ แต่เนื่องจากระยะเวลาได้ล่วงเลยมานานแล้ว และโดยที่การโอนดังกล่าว มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ กำหนดให้มีผลย้อนหลังไปนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ มีผลบังคับใช้ ดังนั้น ในการดำเนินการควรคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นรวมทั้งผลของการดำเนินการที่ผ่านมา ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นรายกรณีไป

เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงและประเด็นข้อหาหรือของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งต่างแยกหรือไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกาหลายครั้ง ประกอบกับข้อเท็จจริงและประเด็นข้อหาหรือตามหนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ วท ๐๒๐๑.๔/๕๓๐๑๘๖๐ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๓ รวมทั้งคำชี้แจงของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว สรุปข้อเท็จจริงอันเป็นที่มาของปัญหาทั้งหลายได้ว่า สาเหตุหลักเกิดจากการโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณระหว่างสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติกับสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ และก่อให้เกิดปัญหาว่า

^{๑๓} บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และเงินงบประมาณเพิ่มเติม ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๙ (เรื่องเสรีจที่ ๒๘๖/๒๕๕๒) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๐๕๓๖ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๑๔} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^{๑๕} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

จะคลุมถึงการโอนเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณู และสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาโครงการวิจัยนิวเคลียร์องค์กรกิจ
กิจการร่วมค้า EWE และสัญญาจ้างออกแบบและก่อสร้างอาคารเครื่องปฏิกรณ์ปรมาณูฯ บริษัท GA
ด้วยหรือไม่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ยังไม่อาจตกลงในเรื่องนี้ได้ จึงเป็นปัญหาในทางบริหาร
การจะแก้ไขปัญหานี้ให้ยุติลงได้จำเป็นต้องพิจารณาในด้านนโยบายของกระทรวงวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีให้ชัดเจนว่ามีความประสงค์อย่างไร โดยเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งเป็นผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยี
นิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ ที่จะพิจารณาโอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน และ
เงินงบประมาณของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ไปเป็นของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ
(องค์การมหาชน) ให้เป็นไปตามกฎหมายและให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน
เทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) แล้วสั่งการหรือเสนอคณะรัฐมนตรีให้มีมติ
ตามมาตรา ๔๐^{๖๖} แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ
และหากยังเกิดความขัดแย้งในการดำเนินกิจการระหว่างสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติกับสถาบัน
เทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)ฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
อาจดำเนินการตามมาตรา ๘^{๖๗} แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชนฯ ซึ่งบัญญัติว่าในกรณีที่มีปัญหา
การล่าช้าหรือขัดแย้งในการดำเนินกิจการขององค์การมหาชนกับการปฏิบัติงานของส่วนราชการ
ให้เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) มีข้อสังเกตว่า การที่พระราชบัญญัติ
องค์การมหาชนฯ บัญญัติให้ฝ่ายบริหารสามารถตั้งองค์การมหาชนได้นั้น ก็โดยที่มีเจตนารมณ์เพื่อให้
จัดทำบริการสาธารณะด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อลดปัญหาความสลับซับซ้อน ความขัดแย้ง
ในการดำเนินการ และการซับซ้อนของความรับผิดชอบในระหว่างส่วนราชการ และเพื่อเปิดโอกาสให้
มีการจัดระบบบริหารแนวใหม่สำหรับภารกิจของรัฐที่มีลักษณะเฉพาะในบางกรณี ให้มีความคล่องตัว
และมีการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรและบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

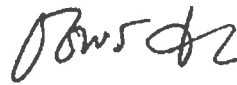
^{๖๖} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^{๖๗} มาตรา ๘ ในกรณีที่มีปัญหาการล่าช้าหรือขัดแย้งในการดำเนินกิจการขององค์การมหาชน
กับการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือการดำเนินงานของหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมาย ให้ถือว่า
พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นกฎหมายพิเศษที่มีวัตถุประสงค์โดยเฉพาะ

ปัญหาที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการขององค์การมหาชนกับส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่น
ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด พร้อมทั้งกำหนดระเบียบแบบแผนการปฏิบัติราชการ
เพื่อการประสานงานระหว่างองค์การมหาชน ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องโดยคณะรัฐมนตรี
อาจมอบหมายให้คณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอความเห็นและร่างระเบียบแบบแผนการปฏิบัติราชการต่อ
คณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

คำวินิจฉัยและระเบียบแบบแผนที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามวรรคสอง ให้องค์การมหาชน
ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องถือเป็นแนวปฏิบัติราชการต่อไป

ตลอดจนเพื่อบูรณาการให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดเข้าร่วมกันทำงานอย่างมีเอกภาพ และประสานงานกัน เพื่อความรวดเร็วในการดำเนินงานซึ่งต้องอาศัยความเร่งด่วน แต่การดำเนินกิจการระหว่างองค์การมหาชนกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในกรณีนี้มีปัญหาในทางปฏิบัติมาตั้งแต่เริ่มแรก และยังคงมีต่อเนื่องตลอดมา อันเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ดังกล่าวข้างต้น จึงสมควรที่รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การมหาชนนี้ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการจะได้ดำเนินการติดตามและประเมินผล เพื่อแก้ไขการดำเนินกิจการขององค์การมหาชนนี้ และเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

(นายอัชพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๔